

Organizācijas satrauktas par ministrijas zāļu pārbaudes politikas ietekmi uz pacientiem

Ziņu aģentūra LETA 20.08.2018., 16:55

<https://nra.lv/politika/254903-organizacijas-satrauktas-par-ministrijas-zalu-parbaudes-politikas-ietekmi-uz-pacientiem.htm>

©f64

Latvijas Darba devēju konfederāciju (LDDK), Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru (LTRK) un Latvijas Zāļu verifikācijas organizāciju (LZVO), satrauc Veselības ministrijas (VM) īstenotā pieeja, ieviešot Eiropas Savienības (ES) regulu par zāļu verifikāciju, pirmdien seminārā "Zāļu verifikācijas sistēma: iespējas un riski pacientiem" norādīja organizāciju eksperti.

Nākamā gada 9.februārī visā Eiropā spēkā stāsies jauna regula par zāļu verifikāciju, kas paredz, ka turpmāk medikamentu ražotāji marķēs visus zāļu iepakojumus ar unikālu kodu, bet pirms zāļu nodošanas pacientiem

aptieku un ārstniecības iestāžu uzdevums būs medikamentus pārbaudīt jeb verificēt. Regulas būtība ir nodot pacientam zāļu ķēdes pēdējā posmā pārbaudītu un drošu medikamentu. Regula nepieciešama, jo Eiropā pieaugot zāļu viltojumu apmērs, kas apdraud pacientu veselību un dzīvību.

“Šodien diskusijā par jauno zāļu verificācijas sistēmu asi tika kritizēta VM pieeja regulas ieviešanā. VM patlaban plāno, ka Latvijā zāles biežāk tiks nepārbaudītas, nekā pārbaudītas, proti, no 3722 ārstniecības iestādēm tikai 28% veiks regulā noteikto verificāciju. Ministrijas plāni paredzot, ka verificāciju veiks aptiekas, slimnīcas un ambulatorās ārstniecības iestādes, bet neveiks ģimenes un citu ārstu prakses, sociālās aprūpes iestādes, zobārsti, vetārsti, cietumi un citi.”

Šādu ieceri kritizēja LDDK sociālo lietu eksperts Pēteris Leiškalns. Pēc viņa paustā, ministrija no verificācijas atbrīvojusi pārāk daudz iestāžu, turklāt zāļu verificācija neesot tik sarežģīta, lai tas būtu nepieciešams. Zāļu verificācija iespējama trīs veidos - ar datoru, mobilo telefonu vai skeneri, turklāt ar datoru tas iespējams bez papildu maksas.

Leiškalns VM vēlmi no verificēšanas atbrīvot ģimenes ārstu prakses saista ar ministrijas "traumatisko pieredzi" ar ģimenes ārstiem, kuri uz jebkurām izmaiņām reaģējot saasināti. Tomēr Leiškalns uzskata, ka šai pieredzei nav attaisnojums, un izņēmumiem jābūt tikai "ārkārtas situācijās".

Arī bijusī veselības ministre un LTRK pārstāve Ingrīda Circene norādīja, ka ārstniecības iestāžu izņēmumiem būtībā nevajadzētu pastāvēt, turklāt viņa ir neizpratnē, kāpēc izņēmumu skaits ir tik liels.

Vienlaikus LZVA valdes priekšsēdētāja Inese Erdmane vairākkārtīgi uzsvēra, ka organizācija neatbalsta daudzos regulas izņēmumus, jo tie būtiski apdraudot pacientu veselību, kā arī nav saskaņā ar ES regulas prasībām. Tāpat organizāciju satrauc, ka VM īstenotā politika šajā

jautājumā varētu radīt situāciju, kurā biežāk būs pieejamas nedrošas zāles, radot iespēju Latvijai kļūt par nelegālo zāļu lielvalsti.

Seminārā arī "Sorainen" zvērināta advokāte Ieva Andersone norādīja, ka VM plašais izņēmumu skaits nav saskaņā ar ES regulu, jo tajā norādīts, ka izņēmumi vienmēr jāpiemēro šauri, citādi var ciest regulas pamatprincips - vienota sistēma visā ES un pēc iespējas mazāka iespēja apiet zāļu verificēšanu.

Vienlaikus Andersone norādīja, ka Latvijas situācijā nav iespējams juridiski noteikt ģimenes ārstus kā izņēmumu, jo atbilstoši Ārstniecības likumam ārstu prakses ir ārstniecības iestādes, tāpēc uz tām nav attiecināms izņēmums.

Seminārā piedalījās Zāļu valsts aģentūras pārstāvis, kurš gan nevarēja pamatot lielo izņēmumu skaitu. Diskusijā nebija neviena VM pārstāvja.